

נפגעתם מאופניים? יש פיצוי

נפגעתם מרוכב אופניים חשמליים? מעתה אתם זכאים לפיצוי מהמדינה • מאידך, רוכבי אופניים חשמליים, פגעתם? – מהיום יש לכך השלכות • עו"ד נתנאל רוט עושה סדר בתחום בעקבות קביעת בית המשפט

■ מאת מאיר גולד

עושים סוף להפקרות: בהכרעה של בית משפט השלום בכפר סבא, קבע השופט אלדר נבו, כי מעתה אופניים חשמליים יענו להגדרת "רכב מנועי". לקביעה זו יש משמעות מרחיקת לכת, שכן מעתה, אם רוכב אופניים פגע בהולך רגל – הולך הרגל יקבל פיצוי מהמדינה אשר מצידה תתבע את הרוכב על הנוקמים. רוצים לדעת אם הנכם זכאים לפיצוי, או אם אתם רוכבים – חשופים אולי לתביעה? פנינו לעו"ד נתנאל רוט – המתמחה בחוקי נזיקין וביטוח, אשר הסביר לנו את משמעות ההכרעה והשלכותיה.

כי הרוכב התרשל בניסיעתו ובשל כך התרחשה התאונה. כך לדוגמה, בשל אי ציות לתמרוך או רכיבה פרועה על המדרכה, אך למעשה גם לאחר שהוכיח את טענתו, לא ניתן היה לגבות כספים מילד בן 14 שנהג בחוסר אחריות. לפי קביעת השופט נבו, מעתה ואילך, הולך הרגל לא יידרש עוד להוכיח כי הרוכב התרשל, אלא בכל תאונה שנגרמה במעורבות של רוכב אופניים, יראו בו כאחראי לתאונה והוא יהיה זכאי לפיצוי מקרנית. השורה התחתונה היא, כי הולך הרגל יידרש להוכיח כי נפגע בתאונה ולא כי התאונה נגרמה באשמת הרוכב.

אין ביטוח

יחד עם זאת, ההכרעה האחרונה מביאה עמה מצבים אבסורדיים. שכן, למרות שאופניים חשמליים מקיימים את ההגדרה של רכב מנועי, ולכן יש לבטחם בביטוח חובה באופן אשר יבטיח פיצוי במקרה של פגיעה לרוכב או להולך רגל – אך כל עוד לא נחקק חוק ביטוח חובה לאופניים חשמליים, חברות הביטוח לא מסכימות לבטח אופניים חשמליים.

— האם קורקינט חשמלי ואופניים חשמליים שווים מבחינת החוק?
עו"ד רוט: "לא. הקורקינט המכני אינו מהווה רכב מנועי, כיון שיעודו הבסיסי של הקורקינט אינו משמש לתחבורה, אלא ככלי משחק לילדים, הוא מוגבל בכמות הדלק שהוא צורך והמרחק הקטן שהוא יכול לגמוע. לעומת זאת, עיקר ייעודם של האופניים הוא אכן לשמש לתחבורה ממשית".

— מה המשמעות של קביעת השופט?
האם היא מחייבת? האם נראה שינוי מייד בבעיני?

"אני מבין ומניח כי יוגש ערעור על קביעת השופט נבו. קביעת השופט מהווה תמריץ לכנסת להסדרת הנושא והסוגיות הביטוחיות שעולות כתוצאה מכך. אם הגישה הזו תתקבל בכנסת, סביר להניח שהשימוש באופניים חשמליים יותנה ברכי-שת ביטוח חובה, ומכאן שחברות הביטוח יתחילו למכור ביטוחי חובה לאופניים חשמליים. זה לא יהיה ביטוח זול והוא יהיה יותר דומה לביטוח אופנועים מאשר של רכבים. הדבר יגדיל אמנם את עלויות השימוש באופניים חשמליים, אך גם יבטיח פיצוי לנפגעים מכלי רכב זה".

לסיכום אומר עו"ד רוט להורים: "מעתה, אתם וילדיכם הרוכבים על אופניים חשמליים חשופים לתביעות, ולכן פעלו בהתאם. מאידך, אם נפגעתם מרוכב אופניים חשמליים, הנכם זכאים לפיצוי, ומהרו לממש את זכויותכם בטרם ישתנה החוק או הקביעה בעניין".

ובכן, מדובר בתביעה שהגיש רוכב אופניים חשמליים שונפגע ב-2014 בתאונה בה היה מעורב רכב. רוכב האופניים מצידו תבע את חברת הביטוח כהולך רגל, משום שציפה לקבל פיצוי מחברת הביטוח של הרכב הפוגע. חברת הביטוח טענה, כי נהג האופניים נהג בכלי רכב ממונע כהגדרתו בחוק ולכן אין לו עלית תביעה כ"הולך רגל" אלא כרוכב ללא ביטוח ולכן על התביעה להידחות.

השופט אלדר נבו קבע, כי אופניים חשמליים עונים להגדרה של "רכב מנועי", לפיה רכב מנועי הוא רכב מכני שנע על פני הקרקע ומשמש לתחבורה יבשתית וכבר לא מדובר בעוד צעצוע לילדים, כיון שעושים בו שימוש בכביש ככל כלי רכב. אז מה הן ההשלכות? מעתה, רוכב שפגע בהולך רגל, הולך הרגל יקבל פיצוי מהמדינה והמדינה תתבע את הרוכב על כל הסכומים ששולמו לנפגע. מאידך, הולך רגל שונפגע ע"י רוכב אופניים חשמליים שאינם ידועים (כגון שברח מהמקום או לא השאיר פרטים, כפי שארע לא אחת) זכאי לפיצוי מקרנית, שהינה קרן המדינה לנפגעי תאונות דרכים.

כמו כן, רוכב שונפגע ע"י רכב, יוכל לתבוע את הרכב הפוגע לפי פקודת הנזיקין אך ורק לאחר שיוכיח כי נהג הרכב אשם בתאונה. עם זאת, רוכב אופניים שונפגע באופן עצמאי לא יהיה זכאי לפיצוי. עו"ד רוט: "זוהי מהפכה, כיון שלא שונה מכיר בית משפט במציאות בכבישי ישראל. השופט נבו הסביר: "רוכבי האופניים החשמליים שמשמשים בכביש-שים מבלי להכיר ולציית לחוקי התנועה הבסיסיים וללא כל מיומנות בסיסית לנהיגה בדרך ציבורית, הם לעיתים קרובות מהווים מפגע תעבורתי המסכן את הולכי הרגל ואת עצמם בעיקר".

משמעות הקביעה, כי אופניים חשמליים מהווים כלי רכב מנועי, מבחינת הולך רגל שונפגע בתאונה. כדי להבין את הקביעה לאשורה מסביר עו"ד רוט: "הולך רגל שונפגע מאופניים חשמליים יראו אותו כאילו נפגע מרכב מנועי ללא ביטוח, כלומר: הנפגע יוכל להגיש תביעה נגד 'קרנית' (הקרן הממשלתית לפיצוי נפגעים שאינם מבוטחים או שלפוגע בהם לא היה ביטוח) לפיצוי על נזקי הגוף שלו, ואילו קרנית יכולה לחזור בתביעה לנהג האופניים החשמליים, שישב לה את הכספים שהיא שילמה לנפגע.

"עד כה, הולך רגל שונפגע בתאונה ע"י רוכב אופניים חשמליים, היה צריך להוכיח

מסלולים

עורך: אמיתי שולמן

מתאימים את החוק למצלמות

בעקבות הדין בחוקיות מצלמות המהירות – במשטרה מבקשים להתאים את החוק כך שהן יהפכו לחוקיות

■ מאת מאיר גולד

המשטרה ומכון התקנים מושכים זמן ונמנעים מלהגיש תגובה.

מדוע הם עושים כן? עורכי הדין מעריכים שהסיבה לכך היא, שבתחילת יולי הגישו במשרד לבטחון פנים הצעת חוק, שתיצור חוקת תקינות לכל מכשירי האכיפה של המשטרה. בהצעת החוק נכתב, כי במצב המשפטי הקיים, בו אמינותם של מכשירי אכיפה נמצאת חדשות לבקרים בהתדיינויות משפטיות, נפגע אמון הציבור במערכת אכיפת החוק.

הפתרון הוא, על-פי הצעת החוק של המשרד לבטחון פנים, שהשר לבטחון פנים יקבל חוות דעת מאת ועדה, שתוקם לצורך זה על-ידי שר המשפטים, ותפקידה יהיה לתת גושפנקא לאמינות מכשירי האכיפה האלקטרוניים. מה שמביא אותנו להנחה כי אם יתקבל החוק, הצעד הבא הוא להכשיר את פרויקט מצלמות המהירות 1003, גם אם נמצאו בהן ליקויים מהותיים באישור התקן שלהן...

המצלמות לא חוקיות: החוק יותאם בהתאם לצורך. פרשיית מצלמות המהירות החדשות, מסרבת לרדת מסדר היום לאחר שעלו תהיות באשר לחוקיות המצלמות. עם זאת, במשטרה לא מוכנים להרים ידיים ומנסים כעת לקדם מהלך של שינוי החוק, כך שהוא יהפוך את הפעלת המצלמות, שברגע החוקיות שלהן נראית בעייתית, לחוקית.

כזכור, בתחילת השנה האזרחית הוגשה תביעה ייצוגית נגד מצלמות המהירות המשמשות בפרויקט, בו נאלצה משטרת ישראל להודות, כי ניסוי שבדק את אמינות המערכת כלל לא התקיים. המשטרה ביקשה ארכה מבית המשפט לערוך ניסוי שכזה, אך בית המשפט סרב.

ב'גלובס' פנו לעורך הדין דני בלנקין, ממשדד פירט-וילנסקי-מזרחי-כנען, שמנהל את התביעה יחד עם משרד עורכי הדין תומר גונן, שהסביר כי

'סקודה' תחפש בארץ טכנולוגיות חכמות

החברה הודיעה כי פתחה משרד בישראל
לאיתור טכנולוגיות מתקדמות לרכב חכם

■ מאת מאיר גולד

מחפשים את המובילאי? הבא: הטיבת דיגיטל (DIGILAB) של סקודה, מקבוצת פולקסווגן, הודיעה כי התמזה על מוצר הבנות לפתיחת משרד בישראל בשיתוף עם צ'מפיון מוטורס, היבואנית של מותג קבוצת פולקסווגן בישראל. הנציגות תעסוק באיתור טכנולוגיות מתקדמות לרכב חכם והודמנויות השקעה, שנישנות יות להשתלב במערך הטכנולוגי של המותג.

מנכ"ל סקודה, ברנד מאייר, אמר: "ישראל הינה מקור בעל פרופיל גבוה להחדשת דיגיטליות. הנוכחות בישראל וקבלת גישה ישירה לפרויקטים חדשניים, חברות סטארט-אפ בתחום ההיי-טק וכשרונות בתחום ה-IT היא בעלת חשיבות רבה לסקודה אוטו. בדרך זו אנו משוכנעים שאנו יכולים ליישם את האקו-סיסטם הייצורית של האיזור והמיומנות בפיתוח דיגיטלי בפרויקטים משמעותיים. המיקוד הנוכחי של סקודה אוטו הוא בתחומים כגון בחינות מהירות, יצירת אבי טיפוס והטמעת טכנולוגיות דיגיטליות".

בחברה מבקשים לפתוח בדיאלוג מתמשך עם

מובילים איזוריים וכן עם חברות ואוניברסיטאות. "ההתמקדות", הם אומרים, "היא בעבודה עם חברות סטארט-אפ בשלב בשלות מסוים. פרויקטים חדשניים יזוהו בשלבים מוקדמים, ומהם ניתן יהיה להפיק מודלים עסקיים חדשים עבור סקודה אוטו".

טיבת ה-DIGILAB של סקודה הוקמה רשמית באוקטובר אשתקד כחידה עסקית נפרדת ופועלת כמעין מרכז חדשנות ואינקובטור לטכנולוגיות רכב מתקדמות ופתרונות תחבורה שאותם בוחנת סקודה ליישם בכלי הרכב העתידיים שלה.

כותבים למדור

בלי מונה? אל תסעו!

לא מפעילים מונה... הוא מוכן לעשות לי מחיר מיוחד של 20 ש"ח. נסעתי. בחזר נכנסתי למונית. הפעם נהג עם כיפה (הקודמים היו ערבים). ושוב אותו סיפור: 'בצפת אין מונה'. בכל זאת, הוא אמר שזכותי לדרוש מונה ועשה לי טובה: הפעיל מונה. ומה המחיר שיצא לי? 16.90 ש"ח... ללמדך, שתמיד יש לנסוע עם מונה, ומה שיש לדעת בנוסף הוא, שאין מקום שקיים בו פטור מהפעלת מונה. גם לא בצפת...

ש' ח'
מירושלים

למדור 'מסלולים' שלום. הייתי לטוב בעצם בצפת בשכונת מאור חיים. נזקקתי למונית כדי להגיע לשכונת רבקה, שמרוחקת במרחק של כ-5 דקות נסיעה. עצרתי מונית ברחוב הארי"י, ומיד בתחילת הנסיעה שמתי לב שהנהג לא הפעיל מונה. ביקשתי שיפעל, אך הוא אמר לי: 'בצפת לא מדליקים מונה'... לכל היותר הסכים שהמחיר יעמוד על 25 ש"ח... לא היתה לי ברירה והסכמתי, אך אחרי דקה אמר לי שהוא לא פנוי והוריד אותי.

נכנסתי למונית נוספת ושוב אותו סיפור. 'בצפת